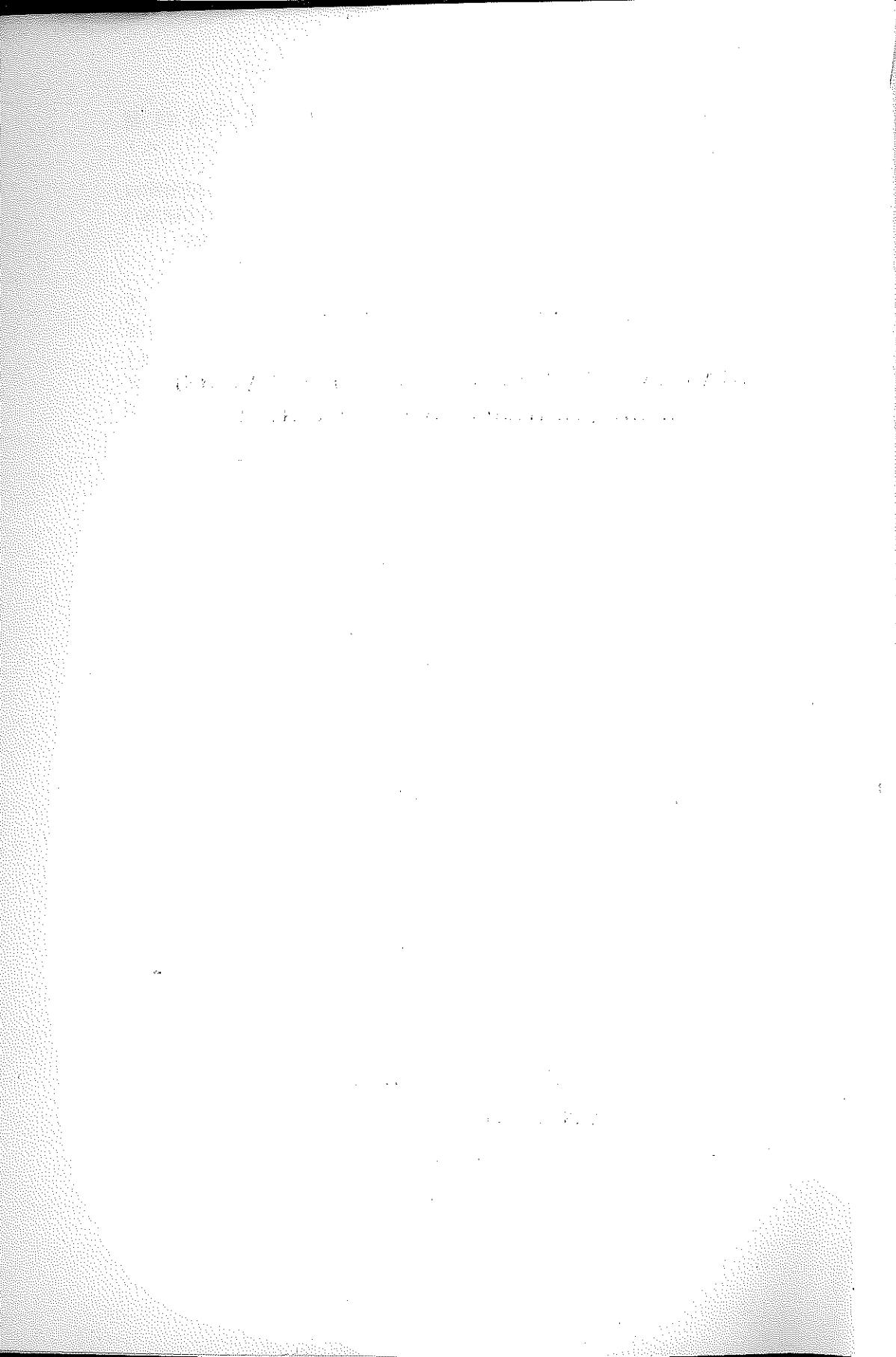


**FRANCISZEK SZELĄGOWSKI**

**STAN NAPIĘCIA TARCZY KOŁOWEJ OBCIĄŻONEJ  
WEWNĘTRZNYMI SIŁAMI SKUPIONYMI**

**R O Z P R A W Y  
I N Ż Y N I E R S K I E  
CIX**



Wysokość tarczy kołowej jest znana i wynosi  $R$ . Wysokość tarczy skupionej jest nieznana i oznacza się ją przez  $r$ . Wysokość tarczy skupionej jest znana i wynosi  $R$ . Wysokość tarczy skupionej jest nieznana i oznacza się ją przez  $r$ .

Określimy stan napięcia tarczy kołowej rozciąganej od środka tej tarczy dwiema wewnętrznymi równoodległymi siłami skupionymi (rys. 1).

Na podstawie pracy [1] funkcje  $\Phi(z)$ ,  $\Phi_1(z_1)$  i  $F(z)$  dla nieograniczonej tarczy rozciąganej dwiema wewnętrznymi siłami skupionymi są następujące:

$$\Phi(z) = \frac{2P}{\pi(1+k)} \left( \frac{1}{z-a} - \frac{1}{z+a} \right),$$

$$\Phi_1(z_1) = \frac{2P}{\pi(1+k)} \left( \frac{1}{z_1-a} - \frac{1}{z_1+a} \right),$$

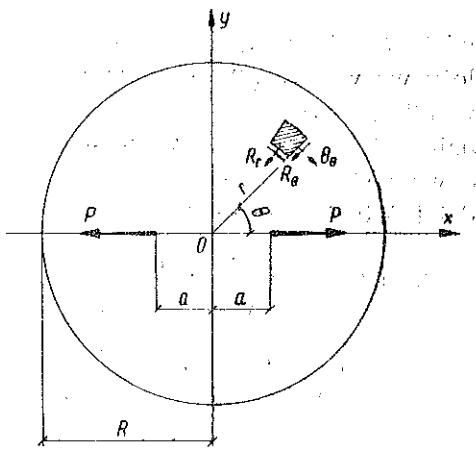
$$F(z) = \frac{iP}{\pi(1+k)} \left\{ -a \left[ \frac{1}{(z+a)^2} + \frac{1}{(z-a)^2} \right] + k \left( \frac{1}{z-a} - \frac{1}{z+a} \right) \right\},$$

gdzie  $k = (\lambda + 3\mu)/(\lambda + \mu)$ .

Na obwodzie koła o promieniu  $R$  omawianej tarczy nieograniczonej będą panowały naprężenia  $R_\theta$  i  $R_R$  zgodnie ze wzorem

$$(1) \quad R_\theta + iR_R = -\frac{iz}{2} \frac{P}{\pi(1+k)} \left[ \frac{1}{(z+a)^2} - \frac{1}{(z-a)^2} \right] + \frac{z^2}{2R^2} \frac{iP}{\pi(1+k)} \times \\ \times \left\{ -a \left[ \frac{1}{(z+a)^2} + \frac{1}{(z-a)^2} \right] + k \left( \frac{1}{z-a} - \frac{1}{z+a} \right) \right\} + \\ + \frac{iP}{2\pi(1+k)} \left( \frac{1}{z-a} - \frac{1}{z+a} + \frac{1}{z_1-a} - \frac{1}{z_1+a} \right).$$

Jeżeli na obwodzie tego koła przyłożymy naprężenia  $R_\theta$  i  $R_R$  określone wzorem (1), lecz odwrotnego znaku, to w wyniku działań otrzymamy tarczę kołową rozciągającą dwiema wewnętrznymi siłami skupionymi.



Rys. 1

Wzór (1) po zmianie znaku na przeciwny przedstawia się w sposób następujący:

$$(2) \quad R_\Theta + iR_R = \frac{iP}{2\pi(1+k)} \left\{ \frac{z}{(z+a)^2} - \frac{z}{(z-a)^2} + \frac{z^2}{R^2} \left[ \frac{a}{(z+a)^2} + \frac{a}{(z-a)^2} + \right. \right. \\ \left. \left. + \frac{k}{z+a} - \frac{k}{z-a} \right] - \frac{1}{z-a} + \frac{1}{z+a} - \frac{1}{z_1-a} + \frac{1}{z_1+a} \right\}.$$

Ponieważ odpowiadająca temu obciążeniu funkcja  $\Phi(z)$  jest określona w myśl pracy [2] wzorem

$$(3) \quad \Phi(z) = \frac{1}{\pi i} \oint (R_R + iR_\Theta) \frac{t+z}{t(t-z)} dt + C,$$

gdzie  $t = Re^{i\theta}$ , więc dla otrzymania funkcji podcałkowej  $R_R + iR_\Theta$  należy we wzorze (2) zamienić  $i$  na  $-i$ , po czym otrzymany w ten sposób wynik trzeba pomnożyć przez  $i$ . Ponadto za pomocą związku  $zz_1 = R^2$  należy jeszcze wykonać odpowiednie przekształcenia, aby funkcja  $\Phi(z)$  dawała skończone wartości naprzędź. Po wykonaniu wyżej omówionych działań będziemy mieli

$$R_R + iR_\Theta = \frac{P}{2\pi(1+k)} \left\{ \frac{R^2 z}{(R^2 + az)^2} - \frac{R^2 z}{(R^2 - az)^2} + R^2 \left[ \frac{a}{(R^2 + az)^2} + \right. \right. \\ \left. \left. + \frac{a}{(R^2 - az)^2} + \frac{k}{z(R^2 + az)} - \frac{k}{z(R^2 - az)} \right] - \frac{z}{R^2 - az} + \frac{z}{R^2 + az} - \right. \\ \left. - \frac{z_1}{R^2 - az_1} + \frac{z_1}{R^2 + az_1} \right\}.$$

Teraz zmieniając zmienną  $z$  na zmienną  $t$ , zaś zmienną  $z_1$  na zmienną  $t_1$  i uwzględniając tę funkcję we wzorze (3), otrzymamy po całkowaniu

$$(4) \quad \Phi(z) = \frac{2P}{\pi(1+k)} \left\{ R^2 \left[ \frac{z+a}{(R^2 + az)^2} - \frac{z-a}{(R^2 - az)^2} \right] + \right. \\ \left. + \frac{R^2 k + z^2}{z} \left( \frac{1}{R^2 + az} - \frac{1}{R^2 - az} \right) \right\} + C_1.$$

Funkcję  $F(z)$  zgodnie z pracą [2] otrzymamy ze wzoru

$$(5) \quad F(z) = \frac{R^2}{2z^2} \left[ \frac{1}{\pi i} \oint (R_\Theta + iR_R) \frac{t+z}{t(t-z)} dt + iz\Phi'(z) - i\Phi(z) \right].$$

Występująca w tym wzorze pod znakiem całki funkcja  $R_\Theta + iR_R$  powstaje ze wzoru (2) drogą przekształcenia za pomocą związku  $zz_1 = R^2$ ,

co jest uzasadnione koniecznością otrzymania skończonych wartości naprężen. Zatem po przekształceniu mamy

$$R_\Theta + iR_R = \frac{iP}{2\pi(1+k)} \left\{ \frac{R^2 z_1}{(R^2 + az_1)^2} - \frac{R^2 z_1}{(R^2 - az_1)^2} + R^2 \left[ \frac{a}{(R^2 + az_1)^2} + \frac{a}{(R^2 - az_1)^2} \right] \right. \\ \left. + \frac{a}{(R^2 - az_1)^2} - \frac{k}{R^2} \left( \frac{a}{R^2 + az_1} + \frac{a}{R^2 - az_1} \right) \right] - \frac{z_1}{R^2 - az_1} + \\ + \frac{z_1}{R^2 + az_1} - \frac{z}{R^2 - az} + \frac{z}{R^2 + az} \right\}.$$

Zmieniając zmienną  $z$  na zmienną  $t$ , zaś zmienną  $z_1$  na zmienną  $t_1$  po całkowaniu otrzymamy

$$\frac{1}{\pi i} \int (R_\Theta + iR_R) \frac{t+z}{t(t-z)} dt = \frac{2Pi}{\pi(1+k)} \left( \frac{z}{R^2 + az} - \frac{z}{R^2 - az} \right) + iC_2.$$

Uwzględniając powyższy wynik we wzorze (4) oraz wprowadzając jednocześnie do tego wzoru wartość funkcji  $\Phi(z)$  i jej pochodnej znajdziemy

$$(6) \quad F(z) = \frac{R^2}{2z^2} \frac{2Pi}{\pi(1+k)} \left\{ \frac{z}{R^2 + az} - \frac{z}{R^2 - az} - R^2 \left[ \frac{z+a}{(R^2 + az)^2} - \frac{z-a}{(R^2 - az)^2} \right] - \right. \\ - \frac{R^2 k + z^2}{z} \left( \frac{1}{R^2 + az} - \frac{1}{R^2 - az} \right) + R^2 z \left[ \frac{R^2 - az - 2a^2}{(R^2 + az)^3} - \right. \\ \left. - \frac{R^2 + az - 2a^2}{(R^2 - az)^3} \right] + R^2 \frac{z^2 - R^2 k}{z} \left( \frac{1}{R^2 + az} - \frac{1}{R^2 - az} \right) - \\ \left. - aR^2(R^2 k + z^2) \left[ \frac{1}{(R^2 + az)^2} + \frac{1}{(R^2 - az)^2} \right] \right\} + \frac{R^2}{2z^2} i(C_2 - C_1).$$

Stałe  $C_1$  i  $C_2$  wyznaczmy z warunków, że dla  $r=R$  wartości naprężen  $R_\Theta + iR_R$ , określonych ze wzoru

$$R_\Theta + iR_R = -\frac{i}{4} z \Phi'(z) + \frac{z^2}{2R^2} F(z) + \frac{i}{4} [\Phi(z) + \Phi_1(z_1)],$$

powinny być równe naprężeniom (2) oraz że naprężenia dla  $r=0$  powinny mieć wartości skończone. Przy tym występujące w tym wzorze funkcje  $\Phi(z)$  i  $F(z)$  wyrażają się wzorami (4) i (6); z pierwszego warunku mamy  $C_1 + C_2 = 0$ , zaś z drugiego warunku

$$C_2 - C_1 = \frac{4Pa}{\pi R^2} \frac{1-k}{1+k}.$$

Z powyższego układu dwóch równań otrzymujemy

$$C_1 = -\frac{2Pa}{\pi R^2} \frac{1-k}{1+k}, \quad C_2 = \frac{2Pa}{\pi R^2} \frac{1-k}{1+k}.$$

Zatem funkcje  $\Phi(z)$ ,  $\Phi_1(z_1)$  i  $F(z)$  określające stan napięcia tarczy kolistowej rozciąganej dwiema wewnętrznymi siłami skupionymi, równoodległymi od środka tej tarczy, będą na podstawie prawa niezależności działania sił i odkształceń równe sumie funkcji określających dwa omówione wyżej stany obciążenia tarczy. Wobec powyższego znajdziemy

$$\Phi(z) = \frac{2P}{\pi(1+k)} \left\{ \frac{1}{z-a} - \frac{1}{z+a} + R^2 \left[ \frac{z+a}{(R^2+az)^2} - \frac{z-a}{(R^2-az)^2} \right] + \frac{R^2k+z^2}{z} \left( \frac{1}{R^2+az} - \frac{1}{R^2-az} \right) - \frac{a(1-k)}{R^2} \right\},$$

$$\Phi_1(z_1) = \frac{2P}{\pi(1+k)} \left\{ \frac{1}{z_1-a} - \frac{1}{z_1+a} + R^2 \left[ \frac{z_1+a}{(R^2+az_1)^2} - \frac{z_1-a}{(R^2-az_1)^2} \right] + \frac{R^2k+z_1^2}{z_1} \left( \frac{1}{R^2+az_1} - \frac{1}{R^2-az_1} \right) - \frac{a(1-k)}{R^2} \right\},$$

$$F(z) = \frac{iP}{\pi(1+k)} \left\{ -a \left[ \frac{1}{(z+a)^2} + \frac{1}{(z-a)^2} \right] + k \left( \frac{1}{z-a} - \frac{1}{z+a} \right) \right\} + \frac{iP}{\pi(1+k)} \frac{R^2}{2z^2} \left\{ \frac{4a(1-k)}{R^2} - 2R^2 \left[ \frac{z+a}{(R^2+az)^2} - \frac{z-a}{(R^2-az)^2} \right] - \frac{4R^2k}{z} \left( \frac{1}{R^2+az} - \frac{1}{R^2-az} \right) + 2R^2z \left[ \frac{R^2-az-2a^2}{(R^2+az)^3} - \frac{R^2+az-2a^2}{(R^2-az)^3} \right] + 2z \left( \frac{1}{R^2+az} - \frac{1}{R^2-az} \right) - 2a(R^2k+z^2) \left[ \frac{1}{(R^2+az)^2} + \frac{1}{(R^2-az)^2} \right] \right\}.$$

Wartości odpowiednich naprężeń  $R_\theta$ ,  $R_r$  i  $\Theta_\theta$  można będzie określić z równań następujących:

$$R_r + \Theta_\theta = \frac{1}{2} [\Phi(z) + \Phi_1(z_1)] = \frac{P}{\pi(1+k)} \left\{ \frac{1}{z-a} - \frac{1}{z+a} + R^2 \left[ \frac{z+a}{(R^2+az)^2} - \frac{z-a}{(R^2-az)^2} \right] + \frac{R^2k+z^2}{z} \left( \frac{1}{R^2+az} - \frac{1}{R^2-az} \right) + \frac{1}{z_1-a} - \frac{1}{z_1+a} + R^2 \left[ \frac{z_1+a}{(R^2+az_1)^2} - \frac{z_1-a}{(R^2-az_1)^2} \right] + \frac{R^2k+z_1^2}{z_1} \left( \frac{1}{R^2+az_1} - \frac{1}{R^2-az_1} \right) - \frac{2a(1-k)}{R^2} \right\},$$

$$\begin{aligned}
2R_\Theta + i(R_r - \Theta_\Theta) &= -\frac{i}{2}z\Phi'(z) + \frac{z^2}{r^2}F(z) = -\frac{iP}{\pi(1+k)}z \times \\
&\quad \times \left\{ \frac{1}{(z+a)^2} - \frac{1}{(z-a)^2} + R^2 \left[ \frac{R^2 - az - 2a^2}{(R^2 + az)^3} - \frac{R^2 + az - 2a^2}{(R^2 - az)^3} \right] + \right. \\
&\quad + \frac{z^2 - R^2 k}{z^2} \left( \frac{1}{R^2 + az} - \frac{1}{R^2 - az} \right) - \frac{(R^2 k + z^2)a}{z} \left[ \frac{1}{(R^2 + az)^2} + \frac{1}{(R^2 - az)^2} \right] + \\
&\quad + \frac{iP}{\pi(1+k)} \frac{z^2}{r^2} \left\{ -a \left[ \frac{1}{(z+a)^2} + \frac{1}{(z-a)^2} \right] + k \left( \frac{1}{z-a} - \frac{1}{z+a} \right) \right\} + \\
&\quad + \frac{iP}{\pi(1+k)} \frac{R^2}{2r^3} \left\{ \frac{4a(1-k)}{R^2} - 2R^2 \left[ \frac{z+a}{(R^2 + az)^3} - \frac{z-a}{(R^2 - az)^3} \right] - \right. \\
&\quad - 4 \frac{R^2 k}{z} \left( \frac{1}{R^2 + az} - \frac{1}{R^2 - az} \right) + 2R^2 z \left[ \frac{R^2 - az - 2a^2}{(R^2 + az)^3} - \right. \\
&\quad \left. \left. \left. - \frac{R^2 + az - 2a^2}{(R^2 - az)^3} \right] + 2z \left( \frac{1}{R^2 + az} - \frac{1}{R^2 - az} \right) - \right. \\
&\quad \left. \left. - 2a(R^2 k + z^2) \left[ \frac{1}{(R^2 + az)^2} + \frac{1}{(R^2 - az)^2} \right] \right\}.
\end{aligned}$$

Po rozwiązaniu tych równań znajdziemy

$$\begin{aligned}
R_\Theta &= -\frac{P}{2\pi(1+k)} \left\{ (r^2 - a^2) r \sin \Theta \left( \frac{1}{A^2} - \frac{1}{B^2} \right) + \right. \\
&\quad + R^2 r \left[ \left[ [(R^2 - 2a^2)(3a^2r^2 - R^4)R^2 + (3R^4 - a^2r^2)a^2r^2] \sin \Theta + \right. \right. \\
&\quad \quad \left. \left. + [(R^2 - 2a^2)a^2r^2 + R^6] ar \sin 2\Theta \right] : M^3 - \right. \\
&\quad - \left[ [(R^2 - 2a^2)(3a^2r^2 - R^4)R^2 + (3R^4 - a^2r^2)a^2r^2] \sin \Theta - \right. \\
&\quad - \left. \left. [(R^2 - 2a^2)a^2r^2 + R^6] ar \sin 2\Theta \right] : N^3 \right] - rR^2 \sin \Theta \left( \frac{1}{M} - \frac{1}{N} \right) - \\
&\quad - \frac{R^2 k}{r} \left( \frac{R^2 \sin \Theta + ar \sin 2\Theta}{M} - \frac{R^2 \sin \Theta - ar \sin 2\Theta}{N} \right) - \\
&\quad - R^2 a^2 r k \left( \frac{2R^2 \sin \Theta + ar \sin 2\Theta}{M^2} - \frac{2R^2 \sin \Theta - ar \sin 2\Theta}{N^2} \right) + \\
&\quad + ar^2 R^2 \left( \frac{R^2 \sin 2\Theta + 2ar \sin \Theta}{M^2} + \frac{R^2 \sin 2\Theta - 2ar \sin \Theta}{N^2} \right) + \\
&\quad + a^2 \left( \frac{2r \sin \Theta - a \sin 2\Theta}{B^2} - \frac{2r \sin \Theta + a \sin 2\Theta}{A^2} \right) - \\
&\quad \left. - k \left( \frac{r \sin \Theta + a \sin 2\Theta}{A} - \frac{r \sin \Theta - a \sin 2\Theta}{B} \right) \right\} +
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + \frac{P}{4\pi(1+k)} \frac{R^2}{r^2} \left\{ 2R^2r \left[ \frac{(2a^2R^2 + a^2r^2 - R^4)\sin\Theta - a^3r\sin2\Theta}{N^2} \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - \frac{(2a^2R^2 + a^2r^2 - R^4)\sin\Theta + a^3r\sin2\Theta}{M^2} \right] \right. \\
& \quad \left. - \frac{4R^2k}{r} \left( \frac{R^2\sin\Theta + ar\sin2\Theta}{M} - \frac{R^2\sin\Theta - ar\sin2\Theta}{N} \right) + \right. \\
& \quad \left. + 2rR^2\sin\Theta \left( \frac{1}{N} - \frac{1}{M} \right) - \right. \\
& \quad \left. - 2arR^2 \left[ \frac{2a(R^2k - r^2)\sin\Theta + r(a^2k - R^2)\sin2\Theta}{M^2} \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - \frac{2a(R^2k - r^2)\sin\Theta - r(a^2k - R^2)\sin2\Theta}{N^2} \right] + \right. \\
& \quad \left. + 2R^2r \left[ \left( [(R^2 - 2a^2)(3a^2r^2 - R^4)R^2 + (3R^4 - a^2r^2)a^2r^2] \sin\Theta + \right. \right. \right. \\
& \quad \left. \left. \left. + [(R^2 - 2a^2)a^2r^2 + R^6] ar\sin2\Theta \right) : M^3 - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - \left( [(R^2 - 2a^2)(3a^2r^2 - R^4)R^2 + (3R^4 - a^2r^2)a^2r^2] \sin\Theta + \right. \right. \right. \\
& \quad \left. \left. \left. - [(R^2 - 2a^2)a^2r^2 + R^6] ar\sin2\Theta \right) : N^3 \right], \right\}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
R_r = & \frac{P}{\pi(1+k)} \left\{ \frac{r\cos\Theta - a}{B} - \frac{r\cos\Theta + a}{A} + \right. \\
& + R^2 \left[ \frac{aR^2(2r^2 + R^2) + (R^4 + a^2r^2 + 2R^2a^2)r\cos\Theta + a^3r^2\cos2\Theta}{M^2} \right. \\
& \quad \left. - \frac{aR^2(2r^2 + R^2) + (R^4 + a^2r^2 + 2R^2a^2)r\cos\Theta - a^3r^2\cos2\Theta}{N^2} \right] + \\
& + \frac{R^2k}{r} \left( \frac{R^2\cos\Theta + ar\cos2\Theta}{M} - \frac{R^2\cos\Theta - ar\cos2\Theta}{N} \right) + \\
& + r \left( \frac{R^2\cos\Theta + ar}{M} - \frac{R^2\cos\Theta - ar}{N} \right) - \frac{a(1-k)}{R^2} \Big\} - \\
& - \frac{P}{2\pi(1+k)} \left\{ r \left[ \frac{(r^2 + a^2)\cos\Theta + 2ar}{A^2} - \frac{(r^2 + a^2)\cos\Theta - 2ar}{B^2} \right] + \right. \\
& + R^2r \left[ \left( (R^2 - 2a^2)3R^4ar - 3R^2a^3r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2r^2)R^2 - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - r^2a^2(3R^4 + a^2r^2)]\cos\Theta + [(R^2 - 2a^2)a^2r^2 - R^6] ar\cos2\Theta \right) : M^3 - \right. \\
& \quad \left. \left. - \left( -(R^2 - 2a^2)3R^4ar + 3R^2a^3r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2r^2)R^2 - \right. \right. \right. \\
& \quad \left. \left. \left. - r^2a^2(3R^4 + a^2r^2)]\cos\Theta + [(R^2 - 2a^2)a^2r^2 - R^6] ar\cos2\Theta \right) : N^3 \right], \right\}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& -r^2 a^2 (3R^4 + a^2 r^2) \cos \Theta - [(R^2 - 2a^2) a^2 r^2 - R^6] ar \cos 2\Theta : N^3 \Big] + \\
& + r \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar}{M} - \frac{R^2 \cos \Theta - ar}{N} \right) - \frac{R^2 k}{r} \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar \cos 2\Theta}{M} \right. \\
& \quad \left. - \frac{R^2 \cos \Theta - ar \cos 2\Theta}{N} \right) - R^2 ak \left[ \frac{R^4 + 2arR^2 \cos \Theta + a^2 r^2 \cos 2\Theta}{M^2} + \right. \\
& \quad \left. + \frac{R^4 - 2arR^2 \cos \Theta + a^2 r^2 \cos 2\Theta}{N^2} \right] - ar^2 \left[ \frac{R^4 \cos 2\Theta + 2arR^2 \cos \Theta + a^2 r^2}{M^2} + \right. \\
& \quad \left. + \frac{R^4 \cos 2\Theta - 2arR^2 \cos \Theta + a^2 r^2}{N^2} \right] + a \left[ \frac{r^3 + 2ar \cos \Theta + a^2 \cos 2\Theta}{A^2} + \right. \\
& \quad \left. + \frac{r^3 - 2ar \cos \Theta + a^2 \cos 2\Theta}{B^2} \right] - k \left( \frac{r \cos \Theta - a \cos 2\Theta}{B} - \frac{r \cos \Theta + a \cos 2\Theta}{A} \right) \Big) + \\
& + \frac{P}{4\pi(1+k)} \frac{R^2}{r^2} \left\{ \frac{4a(1+k)}{R^2} - 2R^2 \left[ (aR^2(R^2 + 2r^2) + \right. \right. \\
& \quad \left. \left. + (2a^2 R^2 + R^4 + a^2 r^2) r \cos \Theta + a^3 r^2 \cos 2\Theta : M^2 - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - (-aR^2(R^2 + 2r^2) + (2a^2 R^2 + R^4 + a^2 r^2) r \cos \Theta - a^3 r^2 \cos 2\Theta : N^2) - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - \frac{4R^2 k}{r} \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar \cos 2\Theta}{M} - \frac{R^2 \cos \Theta - ar \cos 2\Theta}{N} \right) + \right. \right. \\
& \quad \left. \left. + 2r \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar}{M} - \frac{R^2 \cos \Theta - ar}{N} \right) - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - 2a \left[ \frac{R^6 k + a^2 r^4 + (R^2 k + r^2) 2arR^2 \cos \Theta + (a^2 k + R^2) r^2 R^2 \cos 2\Theta}{M^2} + \right. \right. \right. \\
& \quad \left. \left. \left. + \frac{R^6 k + a^2 r^4 - (R^2 k + r^2) 2arR^2 \cos \Theta + (a^2 k + R^2) r^2 R^2 \cos 2\Theta}{N^2} \right] + \right. \\
& \quad \left. + 2R^2 r \left[ ((R^2 - 2a^2) 3R^4 ar - 3R^2 a^3 r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2 r^2) R^2 - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - r^2 a^2 (3R^4 + a^2 r^2)] \cos \Theta + [(R^2 - 2a^2) a^2 r^2 - R^6] ar \cos 2\Theta : M^3 - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - (-(R^2 - 2a^2) 3R^4 ar + 3R^2 a^3 r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2 r^2) R^2 - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - r^2 a^2 (3R^4 + a^2 r^2)] \cos \Theta - [(R^2 - 2a^2) a^2 r^2 - R^6] ar \cos 2\Theta : N^3 \right], \right\},
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\theta_\Theta = & \frac{P}{\pi(1+k)} \left\{ \frac{r \cos \Theta - a}{B} - \frac{r \cos \Theta + a}{A} + \right. \\
& \quad \left. + R^2 \left[ \frac{aR^2(2r^2 + R^2) + (R^4 + a^2 r^2 + 2R^2 a^2) r \cos \Theta + a^3 r^2 \cos 2\Theta}{M^2} \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - (R^2 - 2a^2) 3R^4 ar + 3R^2 a^3 r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2 r^2) R^2 - \right. \right. \\
& \quad \left. \left. - r^2 a^2 (3R^4 + a^2 r^2)] \cos \Theta - [(R^2 - 2a^2) a^2 r^2 - R^6] ar \cos 2\Theta : N^3 \right], \right\}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& - \frac{aR^2(2r^2 + R^2) + (R^4 + a^2r^2 + 2R^2a^2)r \cos \Theta - a^3r^2 \cos 2\Theta}{N^2} + \\
& + \frac{R^2k}{r} \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar \cos 2\Theta}{M} - \frac{R^2 \cos \Theta - ar \cos 2\Theta}{N} \right) + \\
& + r \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar}{M} - \frac{R^2 \cos \Theta - ar}{N} \right) - \frac{a(1-k)}{R^2} \Bigg) + \\
& + \frac{P}{2\pi(1+k)} \left\{ r \left[ \frac{(r^2 + a^2) \cos \Theta + 2ar}{A^2} - \frac{(r^2 + a^2) \cos \Theta - 2ar}{B^2} \right] + \right. \\
& + R^2r \left[ \left( (R^2 - 2a^2) 3R^4ar - 3R^2a^3r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2r^2)R^2 - \right. \right. \\
& \left. \left. - r^2a^2(3R^4 + a^2r^2)] \cos \Theta + [(R^2 - 2a^2)a^2r^2 - R^6] ar \cos 2\Theta \right) : M^3 - \right. \\
& \left. - \left( (R^2 - 2a^2) 3R^4ar + 3R^2a^3r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2r^2)R^2 - \right. \right. \\
& \left. \left. - r^2a^2(3R^4 + a^2r^2)] \cos \Theta - [(R^2 - 2a^2)a^2r^2 - R^6] ar \cos 2\Theta \right) : N^3 \right] + \\
& + r \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar}{M} - \frac{R^2 \cos \Theta - ar}{N} \right) - \frac{R^2k}{r} \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar \cos 2\Theta}{M} - \right. \\
& \left. - \frac{R^2 \cos \Theta - ar \cos 2\Theta}{N} \right) - R^2ak \left[ \frac{R^4 + 2arR^2 \cos \Theta + a^2r^2 \cos 2\Theta}{M^2} + \right. \\
& \left. + \frac{R^4 - 2arR^2 \cos \Theta + a^2r^2 \cos 2\Theta}{N^2} \right] - ar^2 \left[ \frac{R^4 \cos 2\Theta + 2arR^2 \cos \Theta + a^2r^2}{M^2} + \right. \\
& \left. + \frac{R^4 \cos 2\Theta - 2arR^2 \cos \Theta + a^2r^2}{N^2} \right] + a \left[ \frac{r^2 + 2ar \cos \Theta + a^2 \cos 2\Theta}{A^2} + \right. \\
& \left. + \frac{r^2 - 2ar \cos \Theta + a^2 \cos 2\Theta}{B^2} \right] - k \left( \frac{r \cos \Theta - a \cos 2\Theta}{B} - \right. \\
& \left. - \frac{r \cos \Theta + a \cos 2\Theta}{A} \right) \Bigg) - \frac{P}{4\pi(1+k)} \frac{R^2}{r^2} \left\{ \frac{4a(1-k)}{R^2} - \right. \\
& \left. - 2R^2 \left[ \frac{aR^2(R^2 + 2r^2) + (2a^2R^2 + R^4 + a^2r^2)r \cos \Theta + a^3r^2 \cos 2\Theta}{M^2} - \right. \right. \\
& \left. \left. - aR^2(R^2 + 2r^2) + (2a^2R^2 + R^4 + a^2r^2)r \cos \Theta - a^3r^2 \cos 2\Theta \right] : \right. \\
& \left. - \frac{4R^2k}{r} \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar \cos 2\Theta}{M} - \frac{R^2 \cos \Theta - ar \cos 2\Theta}{N} \right) \right)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + 2r \left( \frac{R^2 \cos \Theta + ar}{M} - \frac{R^2 \cos \Theta - ar}{N} \right) - \\
& - 2a \left[ \frac{R^6 k + a^2 r^4 + (R^2 k + r^2) 2arR^2 \cos \Theta + (a^2 k + R^2) r^2 R^2 \cos 2\Theta}{M^2} + \right. \\
& + \left. \frac{R^6 k + a^2 r^4 - (R^2 k + r^2) 2arR^2 \cos \Theta + (a^2 k + R^2) r^2 R^2 \cos 2\Theta}{N^2} \right] + \\
& + 2R^2 r \left[ \left( (R^2 - 2a^2) 3R^4 ar - 3R^2 a^3 r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2 r^2) R^2 - \right. \right. \\
& - r^2 a^2 (3R^4 + a^2 r^2)] \cos \Theta + [(R^2 - 2a^2) a^2 r^2 - R^6] ar \cos 2\Theta \Big) : M^3 - \\
& - \left. \left. \left( -(R^2 - 2a^2) 3R^4 ar + 3R^2 a^3 r^3 + [(R^2 - 2a^2)(R^4 + 3a^2 r^2) R^2 - \right. \right. \right. \\
& - r^2 a^2 (3R^4 + a^2 r^2)] \cos \Theta - [(R^2 - 2a^2) a^2 r^2 - R^6] ar \cos 2\Theta \Big) : N^3 \right].
\end{aligned}$$

We wzorach tych przyjęto oznaczenia

$$\begin{aligned}
A &= r^2 + 2ar \cos \Theta + a^2, & B &= r^2 - 2ar \cos \Theta + a^2, \\
M &= R^4 + 2arR^2 \cos \Theta + a^2 r^2, & N &= R^4 - 2arR^2 \cos \Theta + a^2 r^2.
\end{aligned}$$

Z wyprowadzonych wzorów można zauważyć, że dla  $r = R$ , tj. na obwodzie tarczy kołowej, naprężenia  $R_\Theta$  i  $R_R$  są równe zeru, jak być powinno. Dla  $r = 0$  naprężenia posiadają wartości skończone, zaś dla  $r = a$  przybierają wartości nieskończoności wielkie.

W przekroju średnicowym tarczy największe naprężenie rozciągające ma miejsce dla  $r = \Theta = 0$ , przy czym wartość jego wynosi

$$R_r = X_x = - \frac{P}{\pi (1+k) a} \left[ (3+k) \left( 1 + \frac{a^2}{R^2} \right) - (3-k) \frac{a^4}{R^4} \right].$$

Stosując prawo niezależności działania sił i odkształceń można rozwiązać w podobny sposób każde zagadnienie dotyczące stanu napięcia tarczy kołowej, obciążonej w dowolny sposób wewnętrznymi siłami skupionymi jak również i momentami (parami sił), z tym tylko zastrzeżeniem, ażeby przyjęte obciążenie tarczy spełniało warunki równowagi. Ponadto wyżej przedstawiony sposób umożliwia określenie stanu napięcia tarczy, której obszar jednospójny daje się odwzorować na koło za pomocą przekształcenia konforemnego.

#### Literatura cytowana w tekście

- [1] F. Szelągowski, *The Tension with Concentrated Forces of an Infinite Plate with a Rigid Circular Inclusion*, Bull. Acad. Polon. Sci., Cl. IV, 4 (1956), 145.
- [2] F. Szelągowski, *The State of Stress in a Disk Rotating About an Eccentric Axis*, Bull. Acad. Polon. Sci., Cl. IV, 6 (1958).

Резюме

НАПРЯЖЕННОЕ СОСТОЯНИЕ КРУГОВОГО ДИСКА ПОД ДЕЙСТВИЕМ  
ВНУТРЕННИХ СОСРЕДОТОЧЕННЫХ СИЛ.

В работе выводятся формулы, определяющие напряжения  $R_\theta$ ,  $R_r$ ,  $\Theta_\theta$ , существующие в произвольной точке кругового диска, растягиваемого двумя внутренними сосредоточенными силами, равноотдаленными от центра этого диска.

Summary

THE STATE OF STRESS IN A CIRCULAR DISC LOADED BY CONCENTRATED  
FORCES INSIDE THE DISC REGION

This paper is devoted to the derivation of equations determining the stresses  $R_\theta$ ,  $R_r$ ,  $\Theta_\theta$  at any point of a circular disc subjected to tension by two concentrated forces equidistant from the centre of the disc.

Praca została złożona w Redakcji dnia 10 lutego 1958 r.